

Aloittaneet ja lopettaneet yritykset

2009, 3. vuosineljännes

Aloittaneiden yritysten määrä väheni edelliseen vuoteen verrattuna – lopettaneiden yritysten määrä jatkoi nousuaan

Aloittaneiden yritysten määrä laski 10,7 prosenttia vuoden 2009 kolmannella neljänneksellä edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Eniten yrityksiä aloitti toimialakohtaisesti kaupan toimialalla, ja maakuntakohtaisesti aloittaneita yrityksiä oli yrityskantaan suhteutettuna eniten Uudellamaalla. Lopettaneiden yritysten määrä jatkoi nousuaan vuoden 2009 toisella neljänneksellä, kuten neljän aikaisemmankin vuoden vastaavana ajankohtana – nousua oli 5,4 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Lopettaneita yrityksiä oli eniten toimialakohtaisesti kaupan toimialalla ja maakuntakohtaisesti yrityskantaan suhteutettuna eniten Varsinais-Suomessa. Oikeudellisen muodon mukaan, liikkeen- ja ammatinharjoittajayrityksiä (yhtiömuotona luonnollinen henkilö) aloitti lähes 8,6 prosenttia ja osakeyhtiöitä yli 14 prosenttia vähemmän edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden.

Aloittaneet yritykset 3. neljännes 2009

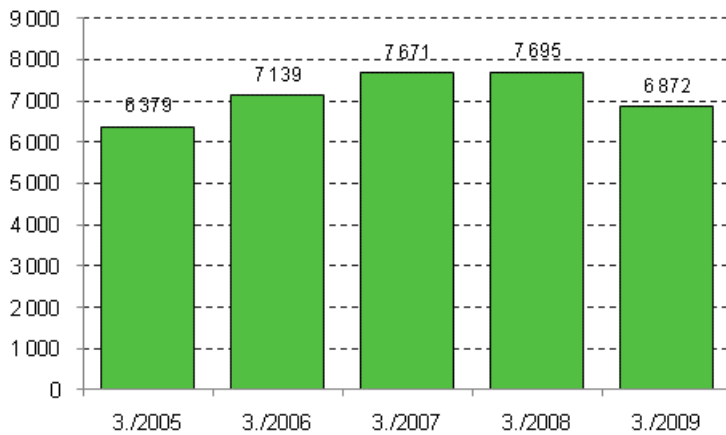
Tilastokeskuksen mukaan 6 872 uutta yritystä aloitti toimintansa vuoden 2009 kolmannella neljänneksellä. Aloittaneiden yritysten lukumäärä on vähentynyt 10,7 prosenttia verrattuna vuoden 2008 vastaavaan neljännekseen, jolloin toimintansa aloitti 7 695 yritystä. Aloittaneiden yritysten osuus koko yrityskannasta oli 2,2 prosenttia vuoden 2009 kolmannella neljänneksellä.

Eniten uusia yrityksiä aloitti kaupan toimialalla, jossa toimintansa aloitti 1 280 uutta yritystä eli 18,6 prosenttia kaikista kolmannella neljänneksellä aloittaneista yrityksistä. Rakentamisen toimialalla aloitti 1 073 yritystä (15,6 %) ja ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan toimialalla 1 051 (15,3 %).

Maakuntakohtaisen tarkastelun perusteella vuoden 2009 kolmannella neljänneksellä lukumääräisesti eniten uusia yrityksiä syntyi Uudellamaalla, jossa aloittavia yrityksiä oli 2 401. Myös yrityskannan kokoon suhteutettuna aloittavia yrityksiä oli eniten Uudellamaalla (2,6 %).

Kuntakohtaisesti tarkasteltuna vuoden 2009 kolmannella neljänneksellä yrityksiä aloitti eniten Helsingissä (1 268), Tampereella (393), Espoossa (353) ja Turussa (252). Vuoden 2008 kolmanteen neljännekseen verrattuna aloittaneiden yritysten määrä lisääntyi eniten Tampereella (56) ja väheni eniten Vantaalla (-56).

Aloittaneet yritykset, 3. neljännes 2005–2009

Lopettaneet yritykset 2. neljännes 2009

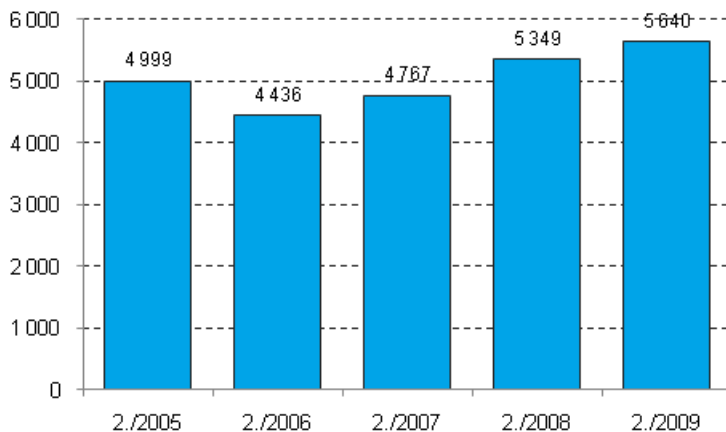
Tilastokeskuksen mukaan vuoden 2009 toisella neljänneksellä toimintansa lopetti 5 640 yritystä. Edellisen vuoden toiseen neljännekseen verrattuna lopettaneiden yritysten määrä on lisääntynyt 5,4 prosenttia, kun vuoden 2008 toisella neljänneksellä toimintansa lopetti 5 349 yritystä. Lopettaneiden yritysten osuus koko yrityskannasta oli 1,8 prosenttia vuoden 2009 huhti-kesäkuussa.

Lopettaneita yrityksiä oli eniten kaupan toimialalla, jossa lopettaneita yrityksiä oli 1 127 (20 %). Rakentamisen toimialalla toimintansa lopetti 979 yritystä (17,4 %) ja ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan toimialalla 739 (13,1 %).

Maakuntakohtaisen tarkastelun perusteella vuoden 2009 toisella neljänneksellä toimintansa lopettaneita yrityksiä oli lukumääräisesti eniten Uudellamaalla, jossa niitä oli 1 802. Yrityskannan kokoon suhteutettuna lopettaneita yrityksiä oli eniten Varsinais-Suomessa 2,1 prosenttia.

Kuntakohtaisesti tarkasteltuna vuoden 2009 toisella neljänneksellä lopettaneita yrityksiä oli eniten Helsingissä (928), Tampereella (254), Espoossa (235) ja Turussa (235). Vuoden 2008 toiseen neljännekseen verrattuna lopettaneiden yritysten määrä lisääntyi eniten Helsingissä (100) vastaavasti väheni eniten Espoossa (-30) yritystä.

Lopettaneet yritykset, 2. neljännes 2005–2009

Sisällys

Laatuseloste.....	4
-------------------	---

Laatuseroste

Tilastotietojen relevanssi

Tilasto sisältää tietoja aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten määrästä toimialoittain, alueittain ja oikeudellisen muodon mukaan. Tilaston ajanjakso on neljännesvuosi. Tilasto perustuu Tilastokeskuksen yritysrekisteriin sekä rekisterin lähdeaineistoina käytettäviin Verohallinnon rekisteröintitietoihin. Tilasto kattaa yritykset, jotka ovat liiketoiminnasta tai kiinteistön käyttöoikeuden luovutuksesta arvonlisäverovelvollisia tai toimivat työnantajina. Tarkastelun ulkopuolelle jäävät säätiöt, aatteelliset yhdistykset, julkiset viranomaiset ja uskonnolliset yhteisöt. Tilasto sisältää valtion liikelaitokset, mutta ei kuntien liikelaitoksia.

Yrityksen toimiala on määritelty Tilastokeskuksen vahvistaman luokituksen mukaisesti (Toimialaluokitus 2008, Tilastokeskus, Käsikirjoja 4, Helsinki 2008).

Aluetiedot määräytyvät yrityksen kotikunnan perusteella. Yrityksen aluetiedot on määritelty noudattaen uusinta aluejakoa. (Kunnat ja kuntapohjaiset aluejaot, Tilastokeskus, Käsikirjoja 28, Helsinki).

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Aloittaneet ja lopettaneet yritykset -tilasto laaditaan poimimalla tilastointiajankohdan poikkileikkaustilanteen tiedot yritysrekisteristä sekä Verohallinnon rekisteröintitiedoista. Tämän jälkeen tehdään tilastotaulujen muokkaus sekä laaditaan tilastokatsaus uusimman vuosineljänneksen tiedoista. Lisäksi tilastosta laaditaan marraskuussa vuosikatsaus, joka sisältää edellisen koko vuoden tiedot.

Aloittamis- ja lopettamistieto on hallinnollinen. Yrityksen aloittamisajankohta on verovalvonnan alkamisaika. Tieto saadaan verohallinnolta. Lopettamistieto saadaan Tilastokeskuksen omasta tiedustelusta tai verohallinnolta. Yritys merkitään aloittaneeksi, kun yrityksestä tulee työnantaja tai kun se tulee arvonlisäverovelvolliseksi. Vastaavasti yritys katsotaan lopettaneeksi, kun se lakkaa toimimasta sekä työnantajana että arvonlisäverovelvollisena yksikkönä. Yli 18 kuukauden toimimattomuuden jälkeen aktivoituvaa yritys määritetään uudestaan aloittaneeksi ja edeltävä lopetustieto jää voimaan. Mikäli lopettaneeksi merkitty yritys aktivoituu ennen 18 kuukauden ajan täyttymistä, lopetustieto kumotaan ja yritys katsotaan toimivaksi koko ajanjaksolla. Yritys merkitään aloittaneeksi myös silloin, kun se saa uuden yritystunnuksen. Tällöin yritys tulee lasketuksi myös lopettaneiden yritysten tilastoon, sillä vanha yritystunnus lopetetaan rekisteristä. Yritys kirjautuu aloittaneena yrityksenä myös yhtiöittämisen tai fuusion seurauksena. Vastaavasti yritys rekisteröidään lopettaneeksi silloin, kun se sulautuu toiseen yritykseen. Tilaston luvut sisältävät myös tämänkaltaiset epäaidot aloittamiset ja lopettamiset.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilasto kuvaa yritysten hallinnollisia aloituksia ja lopetuksia (ks. menetelmäkuvaus yllä). Tämä tarkoittaa sitä, että tietojen tuottamisessa ei ole huomioitu mahdollisia toiminnan siirtymisiä, fuusioita, yhtiöittämisiä tms.

Tilaston taulukoissa oleva tieto "Yrityskanta" on Verohallinnon rekisteröintitietojen perusteella johdettu ko. ajankohtana toiminnassa olleiden yritysten lukumäärä. Sen vertailukelpoisuutta Suomen yritykset -vuositilastoon on selvitetty kohdassa Tilastojen vertailukelpoisuus.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilasto sisältää tietoja aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten määrästä vuosineljänneksittäin. Aloittaneiden yritysten tiedot julkistetaan neljä kuukautta tilastoajanjakson päättymisestä ja lopettaneiden yritysten tiedot seitsemän kuukauden viiveellä. Edellisten neljänneksen tiedot täydentyvät kullakin julkistamiskerralla.

Kutakin ajankohtaa koskevat tiedot kertyvät takautuvasti. Alla oleva esimerkki kuvaa tietojen kertymänopeutta. Esimerkiksi vuoden 2003 aloittamisista oli saatu tieto 98,8 prosentilta lokakuuhun 2004 mennessä. Myös lopettamistiedot kertyvät vastaavalla tavalla.

Tietojen kertymänopeus

Tiedonsaannin ajankohta	Aloittaneet 2003	% lopullisesta	Lopettaneet 2003	% lopullisesta
2004 Heinäkuu	23 483	98,2	21 043	99,2
2004 Lokakuu	23 626	98,8	21 381	100,8
2005 Tammikuu	23 763	99,4	21 526	101,4
2005 Huhtikuu	23 827	99,7	21 397	100,8
2005 Heinäkuu	23 886	99,9	21 230	100
2005 Lokakuu	23 902	100	21 220	100

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilaston tiedot julkaistaan neljä kertaa vuodessa Tilastokeskuksen palvelusivuilla, www.tilastokeskus.fi/til/aly/index.html.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Aloittaneet ja lopettaneet yritykset -tilaston perusta on muuttunut alkaen 05/2007 julkistuksesta. Aiemmin tilaston tiedot johdettiin yritysrekisteriin merkittyjen aloitus- ja lopetustietojen pohjalta. Uudessa menetelmässä tiedot tuotetaan Verohallinnon rekisteröintitietojen pohjalta. Tämän lisäksi tilaston kohdejoukko on laajentunut. Aiemmin kohdejoukkoon sisältyivät yritykset, jotka toimivat työnantajina tai ovat liiketoiminnasta arvonlisäverovelvollisia. Uusi kohdejoukko sisältää myös kiinteistön käyttöoikeuden luovutuksesta alv-velvolliset yritykset. Kohdejoukon laajennus näkyy selvimmin toimialaluokassa L Kiinteistöalan toiminta.

Aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten aiemmin julkaistun tilaston mukainen aikasarja päättyy aloittaneiden yritysten osalta vuoden 2006 toiseen neljännekseen ja lopettaneiden yritysten osalta vuoden 2006 ensimmäiseen neljännekseen. TOL 2008 mukaiset aikasarjat alkavat vuodesta 2005. Aiemmin julkaistun tilaston aikasarjat ovat edelleen saatavissa tilaston kotisivuilla.

Euroopan Unionin tilastovirasto Eurostat on tuottanut vuodesta 1997 lähtien yritysdemografiatilastoa, joka sisältää tietoa aloittaneista ja lopettaneista yrityksistä EU:n jäsenmaissa. Nämä tiedot tuotetaan eri menetelmällä ja erilaisella rajauksella kuin Suomessa julkistetut tilastot, eivätkä ne siten ole vertailukelpoisia. Eurostat on kehittämässä jäsenmaiden kesken vertailukelpoisia aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten tilastoja.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Aloittaneet ja lopettaneet -tilaston tieto "Yrityskanta" on Verohallinnon rekisteröintitietojen perusteella johdettu ko. ajankohtana toiminnassa olleiden yritysten lukumäärä, joka kattaa liiketoiminnasta tai kiinteistön käyttöoikeuden luovutuksesta alv-velvolliset yritykset sekä työnantajina toimivat yritykset. Yritysrekisterin vuositilaston "yrityksiä yhteensä" on yritysmäärä vuoden keskiarvotietona ja se poikkeaa em. luvusta seuraavista syistä: se kattaa kaikki yritykset, siis muutkin kuin alv-velvolliset tai työnantajayritykset. Lisäksi mukaan lasketaan yritykset, joiden toiminta-aika tilastovuonna on yli kuusi kuukautta ja joiden liikevaihto tai henkilömäärä ylittää tietyn alarajan. Yritysrekisterin vuositilasto julkaistaan mm. StatFin-palvelussa ja Suomen yritykset -julkaisuna.

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Yritykset 2010

Lisätietoja

Mark Rantala (09) 1734 2706

Marketta Kaskirinne-Salo (09) 1734 3542

Vastaava tilastojohtaja:

Hannele Orjala

yritys.rekisteri@tilastokeskus.fi

www-osoite

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-0660 (pdf)